

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

03.06.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

3e-news.net

✓ Водородната стратегия - движеща сила за енергийната сигурност, конкурентоспособността и индустриалното лидерство в Югоизточна Европа

С План за действие за актуализация на Националната пътна карта за водород завърши дискусиата за това как водородната стратегия, може да бъде движеща сила за енергийната сигурност, конкурентоспособността и индустриалното лидерство в Югоизточна Европа. Панелът беше част от първия ден на Green Transition Forum 6.0 - водещата платформа за дискусии по устойчиво развитие и икономическа трансформация в Централна и Източна Европа.

Планът, предложен от BGH2A - Българска водородна асоциация, и представен от Велина Козарева, предвижда конкретни мерки за промени в законодателството, създаване на механизми за финансиране на водородни проекти и учредяване на обществен консултативен борд (Hydrogen Council). Идеята е той да работи съвместно с правителството, енергийните компании, общините, научната общност и други заинтересовани страни за координиране и подпомагане на инвестиции в чисти водородни технологии. Планът включва и Призив за действие.

Целта е да бъде наваксан липсващият елемент от стратегическата рамка за водорода - енергията да стане готова за инвестиции. За целта от BGH2A предлагат:

Синхронизиране с Директивата RED III — 1% RFNBO в транспорта и 25% възобновяем водород в индустрията до 2030 г. (и 35% до 2035 г.).

Промишлени водородни хъбове в Стара Загора, Пловдив, Бургас, Варна-Девня.

До 500 MW електролизьори и до 100 000 тона възобновяем и нисковъглероден водород годишно до 2035 г.

Специализиран финансов инструмент с капитал от поне 100 млн. евро до края на 2026 г.

По-силна роля на България в Източноевропейския водороден коридор — заедно с Гърция и Румъния.

Всички участници в дискусиата говориха за огромната нужда от напредък във въвеждането на водорода в икономиката на Европа.

Румен Радев, председател на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България, направи сравнение между готовността на Гърция, България и Румъния в изпълнението на Европейската водородна стратегия. В напредъка на България той включи и международния проект ZAHYR - мащабна иновативна инициатива за изграждане на първата водородна долина в България.

"Европа е заплашена да изгуби водещите си позиции в тази област", подчерта Мирела Атанасиу, ръководител на звено "Операции и комуникации" от 2016 г. в Clean Hydrogen Partnership— публично-частно партньорство между Европейската комисия и европейската индустрия (Hydrogen Europe) и изследователската общност (Hydrogen Europe Research). Тя очерта предимствата на ЕС пред САЩ и Китай като технологично лидерство в тази сфера, възможности за създаване на работни места, както и първите водородни долини, една от които е в България. Сред минусите ни са: правната рамка на съюза и отделните страни-членки, както и зависимостта на Европа от критични суровини, които нямаме.

Според Атанасиу съвместната работа на Clean Hydrogen Partnership с 13-те страни от Югоизточна Европа ще доведе до създаването на нови предприятия. Като доказателство тя посочи нарастващият

инвестиционен интерес към стартовете, създадени с помощта на инкубатора на Clean Hydrogen Partnership. 80 от тях (при общо 400) имат инвестиции в размер на 5 млрд. евро.

Иван Делибашич, директор на Advocacy Hydrogen Europe, беше категоричен: Пазарът на водород не е пазар, защото в момента само различни политики му помагат да се развива и в резултат на това той е свръхрегулиран.

Той обърна внимание върху глобалната политика в последните 4 г., която налага на ЕС да бъде устойчив, за да е конкурентоспособен. Иначе казано - да зависим по-малко от външния свят и да произвеждаме сами горивата си. Сред основните пропуски, според него, са бавното развитие на пазарите за чиста енергия и липсата на проекти в помощ на предприятията, които ще приложат тези технологични механизми.

"Водородът ще се превърне в реална индустриална възможност и ще осигури реиндустриализацията на Европа, каза д-р Айварс Стариковс, член на Управителния съвет на Hydrogen Europe, председател на Управителния съвет на Латвийската водородна асоциация.

Какво да очакваме от нея представи проф. Дария Владикова, научен координатор на H2start CoE, от Тракийския университет. Проектът се реализира в региона на Стара Загора и цели да развие устойчив модел за производство и приложение на чист водород като алтернатива на въглищната енергетика. ZAHYR е на стойност близо 24 млн. евро и е сред одобрените проекти по програмата Horizon Europe Clean Hydrogen. Той предвижда изграждане на интегрирана водородна екосистема - от производство и съхранение до транспорт и индустриално приложение, с очакван капацитет до 1650 кг водород дневно. Напредъкът на Хърватска представи Божидар Дедуш, съосновател на Хърватската асоциация за разработване и приложение на водородни горивни клетки. Той говори за държавни стимули от 2 до 5 млн. евро за изграждане на водородни станции за зареждане, както и за плановете на Загреб да закупи първите 20 водородни автобуса догодина, по примера на Виена. В едно от северните пристанища на страната вече е изградена рафинерия за водородна енергия. Целта на Хърватия е до 2030 г. да има поне едно предприятие, което работи с водородна енергия. Разработват се технологии за малки модулни реактори, както и за батерии за съхранение на енергия от водород.

Божидар Дедуш съобщи, че в страната му ще заработи Център за облачни изчислителни технологии. Това е изключително мащабен проект на стойност 50 млрд. евро. И ще изисква много енергия за захранване и охлаждане на системата. Тук водородът ще изиграе ключова роля, категоричен е Дедуш. Планиран е и хъб за водородни технологии на остров Крък. Общинско предприятие ще започне да използва водородна енергия през 2028 г., допълни той и уточни, че е важно като източник на тази енергия да започнат да се използват отпадни води.

Николас Гиняр, директор по международна индустриализация в HACE - Hydro Air Concept Energy, френска компания в областта на дълбоките технологии, обяви, че страната му започва да изгражда навсякъде по света електроцентрали, които ще ползват енергията от вълните. Първата ще бъде с мощност 1 MW.

От ключово значение е навременното планиране на разширяване на водородната инфраструктура в региона на Централна и Източна Европа, както и утвърждаването на общ подход в областта на развитието на водородна икономика в страните от ЕС. Основни теми за Брюксел вече са конкурентоспособността, декарбонизацията и устойчивостта. И ролята на водородната енергия за тяхната реализация е много голяма.

[БТА](#)

✓ Голямо предизвикателство за предприятията е липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление, каза доц. д-р Милена Ангелова от АИКБ

ай-голямото предизвикателство пред предприятията за отговорно бизнес поведение е ниската степен на информираност за необходимите действия, следвано от липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление. Това каза **доц. д-р Милена Ангелова (Milena Angelova), главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и член на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК),** по време на „Грийн транзишън форум“ (Green Transition

Forum 6.0), който се провежда в „София Ивент Център“. Форумът е организиран от Dir.bg, а БТА е сред медийните партньори.

Доц. д-р Ангелова представи резултатите от национално представително проучване, изготвено съвместно с Института за икономически изследвания при Българската академия на науките. Изследването обхваща 17 икономически сектора и 78 групи професии, определени като ключови за конкурентоспособността на съответните отрасли. Интервюирани са близо 1300 души.

Сред основните проблеми пред бизнеса тя откри още липсата на финансов ресурс, отсъствието на ясен план и недостига на време за въвеждане на устойчиви политики и реформи.

Проучването разглежда доколко предприятията възприемат отговорното бизнес поведение като реална бизнес стратегия и как го отразяват в докладите си за устойчивост. Оказва се, че предприятията във всички сектори правят много повече, отколкото отчитат. Причината за това е, че отчитането е сложно, коментира доц. д-р Ангелова.

На първо място по този показател излиза сектор „Туризъм“, което се дължи на това, че той оперира на световния пазар, където очакванията на потребителите са именно за отговорно бизнес поведение.

Следват секторите „Парфюмерия и козметика“ и „Въздушен транспорт“ с еднакви резултати. При козметичната индустрия водещ фактор е чувствителността на потребителите към екологични и устойчиви продукти, а при въздушния транспорт - силната международна конкуренция и натискът за устойчиви политики.

На трето място е инфраструктурното строителство, където устойчивите практики носят предимство при участие в обществени поръчки и проекти с европейско финансиране.

Следващият разглеждан въпрос в проучването оценява информираността на предприятията за това какви са изискванията за възприемането на отговорно бизнес поведение и как провеждат инициативи в тази посока. Според доц. д-р Ангелова все повече предприятия успяват да интегрират принципите на устойчивото управление в своите политики, но по-малка част от тях се включват в международни платформи като Глобалния договор на ООН.

По този показател на първо място отново е „Туризъм“. Причината е голямата обществена значимост на туристическия продукт и стремежът той да бъде устойчив, за да може да привлича повече потребители на световните базари, коментира доц. д-р Ангелова. На второ място е земеделският сектор, като причината е, че голямо финансиране идва по линия на Европейския съюз, но също така и чувствителността на потребителите. На трето място отново е секторът на инфраструктурното строителство.

Проучването разглежда и достъпа до финансиране за устойчиви практики. Най-добре подготвен за привличане на такъв ресурс е лозаро-винарският сектор, следван от водоснабдяването, канализацията и водния транспорт, както и от инфраструктурното строителство.

По отношение на така наречените „зелени умения“ водещ отново е сектор „Туризъм“, следван от „Текстил и облекло“, а непосредствено след тях са „Земеделие“, „Лозаро-винарство“ и инфраструктурното строителство.

Като цяло подготовката за „зелени умения“ остава на доста високо равнище, отбеляза доц. д-р Ангелова.

При оценката на добрите управленски практики първо място заема лозаро-винарският сектор, следван от водния транспорт и инфраструктурното строителство.

[Топ новини](#)

✓ Голямо предизвикателство за предприятията е липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление, каза доц. д-р Милена Ангелова от АИКБ

ай-голямото предизвикателство пред предприятията за отговорно бизнес поведение е ниската степен на информираност за необходимите действия, следвано от липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление. Това каза **доц. д-р Милена Ангелова (Milena Angelova), главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и член на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК),** по време на „Грийн транзишън форум“ (Green Transition

Forum 6.0), който се провежда в „София Ивент Център“. Форумът е организиран от Dir.bg, а БТА е сред медийните партньори.

Доц. д-р Ангелова представи резултатите от национално представително проучване, изготвено съвместно с Института за икономически изследвания при Българската академия на науките. Изследването обхваща 17 икономически сектора и 78 групи професии, определени като ключови за конкурентоспособността на съответните отрасли. Интервюирани са близо 1300 души.

Сред основните проблеми пред бизнеса тя откри още липсата на финансов ресурс, отсъствието на ясен план и недостига на време за въвеждане на устойчиви политики и реформи.

Проучването разглежда доколко предприятията възприемат отговорното бизнес поведение като реална бизнес стратегия и как го отразяват в докладите си за устойчивост. Оказва се, че предприятията във всички сектори правят много повече, отколкото отчитат. Причината за това е, че отчитането е сложно, коментира доц. д-р Ангелова.

На първо място по този показател излиза сектор „Туризъм“, което се дължи на това, че той оперира на световния пазар, където очакванията на потребителите са именно за отговорно бизнес поведение.

Следват секторите „Парфюмерия и козметика“ и „Въздушен транспорт“ с еднакви резултати. При козметичната индустрия водещ фактор е чувствителността на потребителите към екологични и устойчиви продукти, а при въздушния транспорт - силната международна конкуренция и натискът за устойчиви политики.

На трето място е инфраструктурното строителство, където устойчивите практики носят предимство при участие в обществени поръчки и проекти с европейско финансиране.

Следващият разглеждан въпрос в проучването оценява информираността на предприятията за това какви са изискванията за възприемането на отговорно бизнес поведение и как провеждат инициативи в тази посока. Според доц. д-р Ангелова все повече предприятия успяват да интегрират принципите на устойчивото управление в своите политики, но по-малка част от тях се включват в международни платформи като Глобалния договор на ООН.

По този показател на първо място отново е „Туризъм“. Причината е голямата обществена значимост на туристическия продукт и стремежът той да бъде устойчив, за да може да привлича повече потребители на световните базари, коментира доц. д-р Ангелова. На второ място е земеделският сектор, като причината е, че голямо финансиране идва по линия на Европейския съюз, но също така и чувствителността на потребителите. На трето място отново е секторът на инфраструктурното строителство.

Проучването разглежда и достъпа до финансиране за устойчиви практики. Най-добре подготвен за привличане на такъв ресурс е лозаро-винарският сектор, следван от водоснабдяването, канализацията и водния транспорт, както и от инфраструктурното строителство.

По отношение на така наречените „зелени умения“ водещ отново е сектор „Туризъм“, следван от „Текстил и облекло“, а непосредствено след тях са „Земеделие“, „Лозаро-винарство“ и инфраструктурното строителство.

Като цяло подготовката за „зелени умения“ остава на доста високо равнище, отбеляза доц. д-р Ангелова.

При оценката на добрите управленски практики първо място заема лозаро-винарският сектор, следван от водния транспорт и инфраструктурното строителство.

[Дебати.бг](#)

✓ Голямо предизвикателство за предприятията е липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление, каза доц. д-р Милена Ангелова от АИКБ

Най-голямото предизвикателство пред предприятията за отговорно бизнес поведение е ниската степен на информираност за необходимите действия, следвано от липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление. Това каза **доц. д-р Милена Ангелова (Milena Angelova), главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и член на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК),** по време на „Грийн транзишън форум“ (Green Transition

Forum 6.0), който се провежда в „София Ивент Център“. Форумът е организиран от Dir.bg, а БТА е сред медийните партньори.

Доц. д-р Ангелова представи резултатите от национално представително проучване, изготвено съвместно с Института за икономически изследвания при Българската академия на науките. Изследването обхваща 17 икономически сектора и 78 групи професии, определени като ключови за конкурентоспособността на съответните отрасли. Интервюирани са близо 1300 души.

Сред основните проблеми пред бизнеса тя откри още липсата на финансов ресурс, отсъствието на ясен план и недостига на време за въвеждане на устойчиви политики и реформи.

Проучването разглежда доколко предприятията възприемат отговорното бизнес поведение като реална бизнес стратегия и как го отразяват в докладите си за устойчивост. Оказва се, че предприятията във всички сектори правят много повече, отколкото отчитат. Причината за това е, че отчитането е сложно, коментира доц. д-р Ангелова.

На първо място по този показател излиза сектор „Туризъм“, което се дължи на това, че той оперира на световния пазар, където очакванията на потребителите са именно за отговорно бизнес поведение.

Следват секторите „Парфюмерия и козметика“ и „Въздушен транспорт“ с еднакви резултати. При козметичната индустрия водещ фактор е чувствителността на потребителите към екологични и устойчиви продукти, а при въздушния транспорт - силната международна конкуренция и натискът за устойчиви политики.

На трето място е инфраструктурното строителство, където устойчивите практики носят предимство при участие в обществени поръчки и проекти с европейско финансиране.

Следващият разглеждан въпрос в проучването оценява информираността на предприятията за това какви са изискванията за възприемането на отговорно бизнес поведение и как провеждат инициативи в тази посока. Според доц. д-р Ангелова все повече предприятия успяват да интегрират принципите на устойчивото управление в своите политики, но по-малка част от тях се включват в международни платформи като Глобалния договор на ООН.

По този показател на първо място отново е „Туризъм“. Причината е голямата обществена значимост на туристическия продукт и стремежът той да бъде устойчив, за да може да привлича повече потребители на световните базари, коментира доц. д-р Ангелова. На второ място е земеделският сектор, като причината е, че голямо финансиране идва по линия на Европейския съюз, но също така и чувствителността на потребителите. На трето място отново е секторът на инфраструктурното строителство.

Проучването разглежда и достъпа до финансиране за устойчиви практики. Най-добре подготвен за привличане на такъв ресурс е лозаро-винарският сектор, следван от водоснабдяването, канализацията и водния транспорт, както и от инфраструктурното строителство.

По отношение на така наречените „зелени умения“ водещ отново е сектор „Туризъм“, следван от „Текстил и облекло“, а непосредствено след тях са „Земеделие“, „Лозаро-винарство“ и инфраструктурното строителство.

Като цяло подготовката за „зелени умения“ остава на доста високо равнище, отбеляза доц. д-р Ангелова.

При оценката на добрите управленски практики първо място заема лозаро-винарският сектор, следван от водния транспорт и инфраструктурното строителство.

Delnik.bg

✓ Голямо предизвикателство за предприятията е липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление, каза доц. д-р Милена Ангелова от АИКБ

ай-голямото предизвикателство пред предприятията за отговорно бизнес поведение е ниската степен на информираност за необходимите действия, следвано от липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление. Това каза **доц. д-р Милена Ангелова (Milena Angelova), главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и член на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК)**, по време на „Грийн транзишън форум“ (Green Transition

Forum 6.0), който се провежда в „София Ивент Център“. Форумът е организиран от Dir.bg, а БТА е сред медийните партньори.

Доц. д-р Ангелова представи резултатите от национално представително проучване, изготвено съвместно с Института за икономически изследвания при Българската академия на науките. Изследването обхваща 17 икономически сектора и 78 групи професии, определени като ключови за конкурентоспособността на съответните отрасли. Интервюирани са близо 1300 души.

Сред основните проблеми пред бизнеса тя откри още липсата на финансов ресурс, отсъствието на ясен план и недостига на време за въвеждане на устойчиви политики и реформи.

Проучването разглежда доколко предприятията възприемат отговорното бизнес поведение като реална бизнес стратегия и как го отразяват в докладите си за устойчивост. Оказва се, че предприятията във всички сектори правят много повече, отколкото отчитат. Причината за това е, че отчитането е сложно, коментира доц. д-р Ангелова.

На първо място по този показател излиза сектор „Туризъм“, което се дължи на това, че той оперира на световния пазар, където очакванията на потребителите са именно за отговорно бизнес поведение.

Следват секторите „Парфюмерия и козметика“ и „Въздушен транспорт“ с еднакви резултати. При козметичната индустрия водещ фактор е чувствителността на потребителите към екологични и устойчиви продукти, а при въздушния транспорт - силната международна конкуренция и натискът за устойчиви политики.

На трето място е инфраструктурното строителство, където устойчивите практики носят предимство при участие в обществени поръчки и проекти с европейско финансиране.

Следващият разглеждан въпрос в проучването оценява информираността на предприятията за това какви са изискванията за възприемането на отговорно бизнес поведение и как провеждат инициативи в тази посока. Според доц. д-р Ангелова все повече предприятия успяват да интегрират принципите на устойчивото управление в своите политики, но по-малка част от тях се включват в международни платформи като Глобалния договор на ООН.

По този показател на първо място отново е „Туризъм“. Причината е голямата обществена значимост на туристическия продукт и стремежът той да бъде устойчив, за да може да привлича повече потребители на световните базари, коментира доц. д-р Ангелова. На второ място е земеделският сектор, като причината е, че голямо финансиране идва по линия на Европейския съюз, но също така и чувствителността на потребителите. На трето място отново е секторът на инфраструктурното строителство.

Проучването разглежда и достъпа до финансиране за устойчиви практики. Най-добре подготвен за привличане на такъв ресурс е лозаро-винарският сектор, следван от водоснабдяването, канализацията и водния транспорт, както и от инфраструктурното строителство.

По отношение на така наречените „зелени умения“ водещ отново е сектор „Туризъм“, следван от „Текстил и облекло“, а непосредствено след тях са „Земеделие“, „Лозаро-винарство“ и инфраструктурното строителство.

Като цяло подготовката за „зелени умения“ остава на доста високо равнище, отбеляза доц. д-р Ангелова.

При оценката на добрите управленски практики първо място заема лозаро-винарският сектор, следван от водния транспорт и инфраструктурното строителство.

Утро

✓ Голямо предизвикателство за предприятията е липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление, каза доц. д-р Милена Ангелова от АИКБ

ай-голямото предизвикателство пред предприятията за отговорно бизнес поведение е ниската степен на информираност за необходимите действия, следвано от липсата на подготвени специалисти в сферата на устойчивото управление. Това каза **доц. д-р Милена Ангелова (Milena Angelova), главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и член на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК),** по време на „Грийн транзишън форум“ (Green Transition

Forum 6.0), който се провежда в „София Ивент Център“. Форумът е организиран от Dir.bg, а БТА е сред медийните партньори.

Доц. д-р Ангелова представи резултатите от национално представително проучване, изготвено съвместно с Института за икономически изследвания при Българската академия на науките. Изследването обхваща 17 икономически сектора и 78 групи професии, определени като ключови за конкурентоспособността на съответните отрасли. Интервюирани са близо 1300 души.

Сред основните проблеми пред бизнеса тя откри още липсата на финансов ресурс, отсъствието на ясен план и недостига на време за въвеждане на устойчиви политики и реформи.

Проучването разглежда доколко предприятията възприемат отговорното бизнес поведение като реална бизнес стратегия и как го отразяват в докладите си за устойчивост. Оказва се, че предприятията във всички сектори правят много повече, отколкото отчитат. Причината за това е, че отчитането е сложно, коментира доц. д-р Ангелова.

На първо място по този показател излиза сектор „Туризъм“, което се дължи на това, че той оперира на световния пазар, където очакванията на потребителите са именно за отговорно бизнес поведение.

Следват секторите „Парфюмерия и козметика“ и „Въздушен транспорт“ с еднакви резултати. При козметичната индустрия водещ фактор е чувствителността на потребителите към екологични и устойчиви продукти, а при въздушния транспорт - силната международна конкуренция и натискът за устойчиви политики.

На трето място е инфраструктурното строителство, където устойчивите практики носят предимство при участие в обществени поръчки и проекти с европейско финансиране.

Следващият разглеждан въпрос в проучването оценява информираността на предприятията за това какви са изискванията за възприемането на отговорно бизнес поведение и как провеждат инициативи в тази посока. Според доц. д-р Ангелова все повече предприятия успяват да интегрират принципите на устойчивото управление в своите политики, но по-малка част от тях се включват в международни платформи като Глобалния договор на ООН.

По този показател на първо място отново е „Туризъм“. Причината е голямата обществена значимост на туристическия продукт и стремежът той да бъде устойчив, за да може да привлича повече потребители на световните базари, коментира доц. д-р Ангелова. На второ място е земеделският сектор, като причината е, че голямо финансиране идва по линия на Европейския съюз, но също така и чувствителността на потребителите. На трето място отново е секторът на инфраструктурното строителство.

Проучването разглежда и достъпа до финансиране за устойчиви практики. Най-добре подготвен за привличане на такъв ресурс е лозаро-винарският сектор, следван от водоснабдяването, канализацията и водния транспорт, както и от инфраструктурното строителство.

По отношение на така наречените „зелени умения“ водещ отново е сектор „Туризъм“, следван от „Текстил и облекло“, а непосредствено след тях са „Земеделие“, „Лозаро-винарство“ и инфраструктурното строителство.

Като цяло подготовката за „зелени умения“ остава на доста високо равнище, отбеляза доц. д-р Ангелова.

При оценката на добрите управленски практики първо място заема лозаро-винарският сектор, следван от водния транспорт и инфраструктурното строителство.

БНТ

✓ БНБ преведе 281 млн. евро към държавния бюджет

Българската народна банка извърши превод към Министерството на финансите в полза на държавния бюджет на Република България в размер на 281 милиона евро.

Преводът е извършен в съответствие със Закона за БНБ и представлява част от годишното превишение на приходите над разходите на централната банка за 2025 година.

✓ От "Прогресивна България" оттеглиха предложението си за нов дълг

Управляващите оттеглиха предложението си за нов дълг от близо 4 млрд. евро заради критики на опозицията, че това искане може да направи само Министерството на финансите. От бюджетната комисия обаче предупредиха, че има спешна нужда от пари за изплащането на пенсиите още през юли и приканиха финансовото министерство да внесе искане за промяна на дълга.

Какво се случи с останалите две мерки, които управляващите предложиха вчера?

Депутатите приеха да намалят държавната субсидия на реален глас от 4 евро и 9 цента на 3 евро. Одобриха и замразяване на ковид добавката за пенсионерите. От първата мярка се очаква да бъдат спестени в бюджета 2,2 млн. евро, а от втората — 30 млн. евро или по 5 млн. на месец.

Мярката обаче беше сериозно разкритикувана от опозицията.

Теменужка Петкова, ГЕРБ–СДС: „Става дума за едно право, което пенсионерите са придобили по силата на нормативна уредба и ние сме категорично против това да се отнемат вече придобити права.“

Асен Василев, ПП: „Пакетът, който предлагате, е да вземем едно евро от партиите и да вземем 2,39 цента от всеки един пенсионер. И казваме, че като вземем 2,39 евро от всеки пенсионер ще вържем бюджета. Няма да ползвам нецензурни думи, но смятам, че това не е нито държавническо, нито политика.“

Айтен Сабри, ДПС: „Последствията от ковид кризата все още ги усещаме, лекарствата не са намалели. Когато един пенсионер отиде да си вземе пенсията в пощенския клон, те си разпределят пенсията за ток, вода, сирене и всичко останало.“

Управляващите обаче не се съгласиха с опозицията и обясниха, че вместо ковид добавка ще предложат добавка, свързана с иранската криза в бъдещ пакет, но тя няма да е част от пенсиите. Запазват и увеличението на всички пенсии по швейцарското правило от юли със 7,8%.

Константин Проданов, председател на временната бюджетна комисия: „Ние не водим война с българските пенсионери, точно обратното — въпреки всички тези финансови ангажименти, които бяха предпоставени от предходните управляващи, заради които и в момента Европейската комисия ни вкарва в процедура по свръхдефицит, въпреки това ние стоим зад този ангажимент за осъвременяване на пенсиите.“

Стефан Белчев, „Прогресивна България“: „Всъщност това са нашите майки и бащи, така че ние в никакъв момент не бихме си позволили да бъдат ощетявани по някакъв начин. Просто тук има едни изкривени модели, които трябва да бъдат приключени.“

От „Демократична България“ посъветваха управляващите да предложат цялостен пакет от мерки за регулиране на разходите в бюджета, а не на парче.

Мартин Димитров, ДБ: „Ние искаме да бъдат взети мерки, да бъде ограничен дефицитът и да успеем, но с този ваш подход вие създавате само обществено напрежение.“

Сериозен дебат в комисията предизвика и намаляването на депутатските субсидии. Отново опозицията беше против.

Цончо Ганев, „Възраждане“: „Най-много ще пострадат извънпарламентарните партии, които взимат субсидия, порязват ги тежко, меко казано тежко. Второ, наказват опозицията, която сумарно няма колкото вас.“

На днешното заседание присъства един от заместник-министрите на финансите, но той не взе думата. Комисията прие и поправки в закона за водите, с които окрупняват водни дружества и постановяват цената на водата за бита да бъде до социално поносима.

БНР

✓ Бюджетните приходи нарастват към май до €17,3 млрд., а разходите до €19,9 млрд.

Бюджетното салдо по консолидираната фискална програма (КФП) към май 2026 г. се очаква да бъде на дефицит в размер на €2,5 млрд., което е 2% от прогнозирания БВП. Към края на април бюджетният дефицит беше малко над €1,7 млрд. или 1,4% от БВП, докато година по-рано (към май 2025 г.) беше отчетен дефицит в размер на €1,3 млрд. (1,1% от БВП), показват предварителните данни на Министерството на финансите.

Разширяването на бюджетния дефицит продължава да се дължи на по-голям ръст на разходите от приходите, като към края на месец май разходите по КФП достигат €19,9 млрд., нараствайки с 14,4% спрямо същия период годината по-рано (с €2,5 млрд.) , когато те бяха в размер на €17,4 млрд. Нарастване на разходите има основно при социалните и здравноосигурителните плащания, включително разходите за пенсии, както и при разходите за персонал, капиталовите разходи и други, посочват от финансово министерство.

В същото време растат и бюджетните приходи, но със 7,6% (повишение с €1,2 млрд.) спрямо отчетените за същия период на 2025 г., като към края на май достигат €17,3 милиарда. За този ръст принос имат данъчните приходи, които нарастват номинално спрямо май 2025 г. с 1,4 млрд. евро (11,1%) и постъпленията в частта на помощите и даренията, които нарастват с 0,4 млрд. евро.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.05.2026 г. от централния бюджет, възлиза на 0,4 млрд. евро, което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

✓ Германската агенция по труда е изправена пред дефицит от над 8 млрд. евро

Германската Федерална агенция по труда (BA) е изправена пред дефицит от над 8 млрд. евро тази година, което е повече от два пъти повече от планирания по-рано дефицит, сочи доклад на агенцията за бюджетната комисия на федералния парламент, видян от Ройтерс.

Агенцията е приела дефицит от малко под 4 млрд. евро в бюджетното си планиране за 2026 г., но по-слабият пазар на труда и влошените икономически перспективи означават, че се очаква дефицитът сега да се увеличи рязко, се казва в доклада.

Ако процентът на вноските за обезщетение за безработица остане непроменен, агенцията по труда ще трябва да покрие недостига чрез държавен заем, посочва Ройтерс.

Парламентарната бюджетна комисия трябва да обсъди финансовите перспективи на агенцията следващата седмица.

Агенцията по труда също така очаква дефицити през следващите години, като натрупаният дълг потенциално може да нарасне до около 23 млрд. евро до 2030 г.

Тя обаче прогнозира дефицит от 2,7 млрд. евро през 2030 г., въз основа на пролетната прогноза на правителството, която предполага значително по-слаба икономика и пазар на труда от очакваното по-рано.

Докато есенната прогноза на правителството прогнозираше безработицата да спадне до 2,742 милиона до 2030 г., настоящата оценка е 2,828 милиона.

✓ Депутатите решиха да отпадне Covid добавката за новите пенсионери

Отпадането на Covid добавките за новите пенсионери, осъвременяване на минималните пенсии със 7,8% и намаляване на партийните субсидии бяха одобрени от временната комисия по бюджет и финанси към парламента, която гласува на второ четене промени в Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 година.

Законопроектът предвижда от 1 юли 2026 година да се преустанови включването на Covid добавката в размер на 60 лева в размера на отпуснатите след тази дата пенсии, т.е. в пенсиите на гражданите, пенсионирали се след тази дата. За да не се допусне намаляване на пенсионните плащания, тези суми няма да се изключат от размера на отпуснатите до тази дата пенсии, но конкретно тези 60 лева няма да влизат в базата, върху която се прилага осъвременяването на пенсиите всяка година с т.нар. „швейцарско правило“ и ще се изплащат в размерите, достигнати до 30 юни 2026 г.

От вносителите посочват, че Covid добавката към пенсиите е била временна мярка по време на пандемията, която приключи през 2023 година, но въпреки това продължи да бъде част от отпуснатите пенсии у нас.

Всичко това представлява сериозно отклонение от принципа „принос-права“, който е основополагащ в социалноосигурителното законодателство, добавят вносителите. Според вносителите тази мярка ще спести разходи в размер на 5 млн. евро на месец до края на настоящата година.

Предложенията за изменения и допълнения, внесени между първо и второ четене, предвиждат още намаляване на държавната субсидия за един получен действителен глас от политическите партии с 1,09 евро до 3 евро за глас, считано от 30 април 2026 г. Според вносителите това ще доведе до икономия на финансов ресурс в размер на 2,2 млн. евро за 2026 г.

Депутатите одобриха и осигуряване на възможност в условията на удължителен бюджет пенсионерите с пенсии за трудова дейност в минимален размер да получат от 1 юли, заедно с останалите пенсионери у нас, осъвременяване на пенсията по т.нар. швейцарско правило със 7,8 на сто. По този начин над 800 хиляди пенсионери на минимална пенсия ще получат осъвременения ѝ размер от 347,51 евро при изплащането на пенсиите за месец юли, без да е необходимо да чакат приемането на редовен бюджет за 2026 г.

Причина за предложените поправки е, че според Кодекса за социално осигуряване всички пенсии за трудова заетост се осъвременяват ежегодно от 1 юли по швейцарското правило, но размерът на минималната пенсия за съответната година се определя чрез редовен закон за бюджета на държавното обществено осигуряване, а в условията на удължителен бюджет това няма как да се случи, тъй като се прилагат минималните прагове към 2025 година.

✓ Европейските пазари се отърсиха от пониженията в началото на седмицата

Основните индекси на европейските фондови борси отбелязаха повишения във вторник, след като цените на петрола отстъпиха на фона на подновените надежди, че може да бъде постигнато трайно мирно споразумение между САЩ и Иран заради съобщенията, че Израел и „Хизбула“ ще прекратят военните действия в Ливан.

Общоевропейският индекс Stoxx 600 завърши сесията с ръст от 0,7%, предаде CNBC. Акциите в повечето сектори приключиха на положителна територия, а основните борси в Лондон, Париж, Франкфурт, Милано и Мадрид затвориха на зелено.

COMPANY	PRICE	CHANGE	%CHANGE
CAC 40 Index	8,209.09	+62.50	+0.77%
FTSE MIB	50,578.54	+803.38	+1.61%
FTSE 100	10,373.51	+34.56	+0.33%
Germany DAX	25,124.17	+121.13	+0.48%
IBEX 35 Idx	18,272.00	+87.10	+0.48%
STOXX Europe 600	625.34	+4.10	+0.66%

Графика: CNBC

Stoxx 600 падна до едноседмично дъно в понеделник, след като надеждите за край на войната в Иран бяха охладени, преди възстановяването във вторник.

На корпоративния фронт цената на акциите на Abivax се срива с 43,6%, след като френската биотехнологична компания съобщи, че при няколко пациенти, участващи в клиничното ѝ проучване за улцерозен колит, е бил диагностициран рак.

„Сигналят за рак усложнява нещата“, заяви анализатор от Jefferies. „Дори и да се окаже, че това е случаен шум, смятаме, че негативният ефект ще бъде реален, особено като се има предвид липсата на други събития, които биха повлияли на стойността на акциите през следващата година.“

Инфлацията в еврозоната се е ускорила до около 3,2% през май, стимулирана от двуцифрения ръст на цените на енергоносителите, сочат официални данни, публикувани във вторник.

Данните съответстват на прогнозите от анкетата на Ройтерс сред икономисти и се очаква да затвърдят очакванията за повишение на лихвените проценти на заседанието на Европейската централна банка следващата седмица.

Според предварителните данни разходите за енергия са допринесли за най-високата годишна инфлация през май, като цените са се повишили с 10,9% — леко увеличение спрямо отбелязания през предходния месец ръст на цените на енергоносителите в еврозоната от 10,8%.

Мениджър

✓ Бюджетен дефицит от 2,5 млрд. евро към края на май очаква Министерството на финансите

Бюджетен дефицит от 2,5 млрд. евро на касова основа към края на май очаква Министерството на финансите, което обяви предварителни данни и оценки на официалната си страница. Това представлява 2 на сто от прогнозния брутен вътрешен продукт (БВП).

За сравнение, към май 2025 г. бе отчетен дефицит в размер на 1,3 млрд. евро (1,1 на сто от БВП).

Приходите, помощите и даренията по КФП към май 2026 г. се очаква да бъдат в размер на 17,3 млрд. евро, което е с 1,2 млрд. евро (7,6%) повече спрямо отчетените за същия период на 2025 година. За този ръст принос имат данъчните приходи, които нарастват номинално спрямо май 2025 г. с 1,4 млрд. евро (11,1%) и постъпленията в частта на помощите и даренията, които нарастват с 0,4 млрд. евро. Неданъчните приходи са по-ниски с 0,6 млрд. евро спрямо първите пет месеца на 2025 г. главно поради промяна на срока на вноската от превишение на приходите над разходите на БНБ от 30 април на 30 юни, както и от по-ниските приходи от дивидент от държавни предприятия през 2026 г., поради внесен междинен дивидент през 2025 г.

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към май 2026 г. са в размер на 19,9 млрд. евро. За сравнение, разходите по КФП към май 2025 г. бяха в размер на 17,4 млрд. евро. Нарастване на разходите има основно при социалните и здравноосигурителните плащания, включително разходите за пенсии, както и при разходите за персонал, капиталовите разходи и други. Причините за наблюдавания ръст на разходите основно са: базов ефект в разходите за пенсии след тяхната индексация от 01 юли 2025 г. с 8,6 на сто, увеличението на минималната работна заплата от януари 2026 г., както и допълнителното увеличение на възнагражденията с размера на натрупаната инфлация за 2025 г., считано от януари 2026 г., значителен ръст на капиталовите разходи, който се дължи на изпълнението на инвестициите и проектите по Общинската инвестиционна програма и Националния план за възстановяване и устойчивост, и други.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.05.2026 г. от централния бюджет, възлиза на 0,4 млрд. евро, което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

✓ Три сценария за българската икономика до 2028 г. очертават от БАН

Икономистите от Института за икономически изследвания на БАН представиха три сценария в средносрочната прогноза за растежа на икономиката, за инфлацията, дълга и фискалната политика до 2028 година. Според учените, перспективата остава относително благоприятна, но при значително по-висока външна несигурност. Прогнозира се по-нисък растеж и бавно овладяване на инфлация.

Базовата перспектива остава относително благоприятна, но при значително по-висока външна несигурност. Предвижда се известно отслабване на растежа - през 2026 г. реалният брутен вътрешен продукт (БВП) да нараства с 1,6 на сто, през 2027 г. - с 2,5 на сто, а през 2028 г. - с 3,5 на сто.

Инфлацията ще се понижава, но бавно - 3,7 на сто през т.г., 2,9 на сто догодина и 2,4 на сто през 2028 г. **Очертава се ограничена стагфлационна конфигурация** – по-нисък растеж, по-висока инфлация и по-слаба фискална и външна позиция.

Дори при **оптимистичен сценарий** не настъпва автоматично стабилизиране на дълговата динамика, смятат икономистите. Това налага предпазлива фискална политика, поддържане на буфери срещу енергийни и логистични шокове и внимателно наблюдение на инфлацията, лихвената среда и дълга. Необходима е трансформация на модела на икономически растеж от потребителски стимулиран към модел, базиран на производителност, човешки капитал и износ с висока добавена стойност, посочват икономистите от БАН.

В доклада се подчертава, че **членството на България в еврозоната създава институционални и финансови предимства**, но не е автоматичен механизъм за ускоряване на растежа без ускоряване на инвестициите, технологично обновяване и по-висока производителност на труда. Успешното излизане от режима на паричния съвет може да се оцени като самостоятелен институционален успех, който допринася за нереализиране на най-негативните сценарии около приемането на еврото, става известно от доклада.

Прегледът на икономическата активност в България през 2025 г. показва, че тя продължава да расте, но при по-ясно изразена зависимост от вътрешни източници на растеж и при отслабваща външна позиция. Очакванията са растежът да остане положителен, но качеството му ще зависи от преминаване от потребление и внос към инвестиции, индустриална модернизация и по-висока добавена стойност.

Според учените не е устойчиво постоянните социални и административни разходи да се финансират чрез нарастващ дълг. Необходимо е съчетание от приходни мерки, по-висока ефективност на публичните разходи и по-строг контрол върху публичните инвестиции. Основният фискален риск не е равнището на правителствения дълг, а трайното финансиране на постоянни разходи с нов дълг при слаба ефективност на публичните инвестиции. Необходима е промяна на фискалната политика от проциклична към антициклична, смятат те.

На фокус тази година в доклада е поставена темата за фундаменталните фактори на ценообразуването в българската икономика. Икономистите на БАН са разработили оригинален Индекс на цените на факторите на производство, базиран на система от 27 показателя, който позволява проследяване на трансмисионния механизъм между факторните разходи, производствените цени и крайните потребителски цени в българската икономика. Установено е, че електроенергията, газът, пшеницата и работните заплати формират над 80 процента от промяната на цените на производител.

Пълния текст на доклада може да намерите на следния линк - https://www.iki.bas.bg/files/doklad_2026.pdf

[Business.dir.bg](https://www.iki.bas.bg/files/doklad_2026.pdf)

✓ Токът поскъпва средно с 3%, топлата вода - с 4,6% от 1 юли

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) предлага цената на електроенергията за битовите потребители да се повиши средно с 2,99%, а на топлинната енергия - с 4,58% от 1 юли 2026 г.

Предложенията са част от новия ценови период, който ще действа до 30 юни 2027 г., и предстои да бъдат обсъдени на открито заседание и обществено обсъждане, преди регулаторът да вземе окончателно решение.

Според разчетите на КЕВР увеличението на цената на електроенергията ще бъде различно за отделните електроразпределителни дружества. За клиентите на "Електрохолд Продажби" е предвидено посъпване от 3,11%, за абонатите на "ЕВН България Електроснабдяване" - 3,24%, за потребителите на "ЕНЕРГО-ПРО Продажби" - 2,38%, а за клиентите на "ЕСП Златни пясъци" - 5,80%.

При топлинната енергия предложеното средно увеличение е значително по-ниско от поисканото от топлофикационните дружества. В заявленията си от март тази година компаниите настояваха за средно посъпване от над 30%, но след анализа на регулатора предложението е ограничено до 4,58%.

За отделните топлофикационни дружества предлаганото от КЕВР изменение от 1 юли т.г. е както следва:

- "Топлофикация София" ЕАД - ръст от 5,50% при поискано от дружеството увеличение от 29 на сто;
- "ЕВН България Топлофикация" ЕАД - 3,70% при поискано увеличение от 12,69 на сто;
- "Топлофикация Плевен" ЕАД - 5,54% при поискано увеличение от 11,27 на сто;
- "Топлофикация Бургас" ЕАД - 3,66% при поискано увеличение от 17,28 на сто;
- "Топлофикация Враца" ЕАД - 3,59% при поискано увеличение от 49,42%;
- "Топлофикация ВТ" АД - 4,99% при поискано увеличение от 26,02%;
- "Топлофикация Разград" ЕАД - 4,98% при поискано увеличение от 15,35 на сто;
- "Юлико-Евротрейд" ЕООД - 3,39% при поискано увеличение от 64,61 на сто;
- "Топлофикация Русе" АД - 5% при поискано 69,05 на сто;
- "Топлофикация Перник" ЕАД - 4,23% при поискано от увеличение от 29,68 на сто;
- "Топлофикация Сливен" ЕАД - 5,18% при поискано увеличение от 33,37 на сто.

От КЕВР подчертават, че са приложили ограничителен подход при признаването на разходите на дружествата, за да бъдат смекчени исканите увеличения и да се избегне сериозно натоварване на домакинствата. Според регулатора предложенията са съобразени както с динамиката на международните енергийни пазари, така и с необходимостта да се гарантира сигурността на доставките и качеството на услугите.

В съобщението на комисията се отбелязва, че въпреки планираното увеличение България продължава да бъде сред държавите с най-ниски цени на електроенергията за битовите потребители в Европа. Регулаторът посочва още, че е направен опит да бъде намерен баланс между финансовата стабилност на енергийните дружества и защитата на потребителите от по-рязко посъпване.

Заедно с проекторешенията за цените на тока и парното КЕВР публикува и предложения за преференциалните цени на електроенергията, произведена от възобновяеми енергийни източници, както и за цената за разпределение на тяговата електрическа енергия по железопътната мрежа.

Окончателните цени ще бъдат определени след приключването на обществените консултации и приемането на финалното решение на регулатора преди началото на новия ценови период на 1 юли.

✓ Спряха преноса на газ по тръбопровода "Турски поток"

Преносът на газ по тръбопровода "Турски поток" между Русия и Турция е спрян временно заради планирани ремонтни дейности в Турция, събщи сайтът "Хюриет дейли нюз", цитиран от БТА.

Според съобщението от днес до 7 юни се преустановява преносът на газ по двете линии, които съставляват "Турски поток" - едната от тях доставя газ директно за Турция, а другата за Европа през българо-турската граница по маршрута "Балкански поток".

Причина за прекъсването е извършването на планирани ремонтни и основни диагностични дейности на газоприемния терминал в турското градче Къйкъкой.

✓ НИФ сменя фокуса: държавата насочва иновационната подкрепа към пазара, а не към лабораторията

След години, в които един от най-сериозните проблеми на българската иновационна екосистема беше превръщането на научните разработки в реални продукти и пазарни решения, Националният иновационен фонд (НИФ) предлага промяна на подхода. Новата „Концепция за стратегически приоритети за подкрепата на иновации“ поставя акцент не толкова върху генерирането на идеи, колкото върху най-трудния етап от иновационния процес – преминаването от лабораторията към пазара.

Стратегическата рамка, представена от Изпълнителния съвет на фонда, идва в момент, когато Европейският съюз засилва усилията си за технологична независимост и конкурентоспособност спрямо САЩ и Китай. След доклада на Марио Драги за бъдещето на европейската конкурентоспособност и инициативите на Европейската комисия за насърчване на иновациите, държавите членки са подложени на нарастващ натиск да превърнат научния потенциал в икономически резултати.

Именно тук България традиционно изостава.

От научна идея към реален продукт

Новата концепция на НИФ пренасочва публичната подкрепа към проектите, които вече са преминали началния етап на научни изследвания и се намират в критичната фаза на валидиране, демонстрация и първо пазарно приложение. Основен приоритет са технологиите в нива на готовност TRL 4–6 и TRL 7–9, когато разработките трябва да докажат своята приложимост в реална среда.

Това е областта, която в международната практика често се определя като „долината на смъртта“ на иновациите – етапът, в който много обещаващи разработки не достигат до пазара поради липса на финансиране, експертиза или достъп до индустриални партньори.

Според експерти именно този дефицит е сред основните причини България да остане сред държавите с най-нисък дял на високотехнологичен износ в ЕС, въпреки наличието на силни научни екипи в отделни области.

Кои сектори ще получат приоритет

Концепцията на фонда е синхронизирана със Стратегията за интелигентна специализация на България и с европейските приоритети по програмата „Хоризонт Европа“. Сред секторите с най-висок приоритет попадат информационните и комуникационните технологии, изкуственият интелект, чистите технологии, мехатрониката и индустриалната автоматизация, биотехнологиите и здравните иновации. Особено внимание се отделя и на направления, които през последните години се превръщат в стратегически за Европа – отбранителните технологии, решенията с двойна употреба, космическите технологии и системите за сигурност.

Това означава развитие в България и на цифрови технологии и софтуерни решения; на чисти технологии и мехатроника - преход към възобновяеми енергийни източници, ресурсна ефективност и индустриална автоматизация. Стимул за развитие ще получат и биотехнологиите и здравеопазването - индустрията за здравословен начин на живот и биоикономика, както и междусекторни технологии - проекти в сферата на сигурността, отбраната и стоките с двойна употреба, както и космическите технологии.

Този фокус отразява и променящата се европейска политика, при която иновациите все по-често се разглеждат не само като икономически, но и като геополитически инструмент.

Позицията на бизнеса и науката

Позицията на бизнеса и научните среди е насочена към търсене на по-предвидима и координирана среда. Новата визия на НИФ отговаря на тези нужди чрез:

Партньорство (коопериране): Стимулират се съвместни проекти между висши училища, научни институти и частния бизнес за ускоряване пътя от идеята до крайния продукт.

Достъп до пазари: Бизнесът очаква и получава институционален мост, който улеснява интеграцията на български компании в международни вериги на доставки и добавена стойност.

Финансов мост: Осигурява се допълващ ефект към други финансови инструменти и фондове, което е от критично значение за оцеляването и растежа на иновативните български фирми.

Стартиращите компании в центъра на новата стратегия

Един от най-важните акценти в новата визия е подкрепата за стартиращите иновативни предприятия и за малките и средните компании с висок потенциал за растеж.

Според Европейската комисия именно МСП формират над 99% от всички предприятия в ЕС, но същевременно срещат най-сериозни затруднения при достъпа до финансиране за научноизследователска и развойна дейност.

Българските компании са изправени пред още по-големи предизвикателства. Данни на Европейския иновационен индекс показват, че разходите за научноизследователска и развойна дейност в страната остават значително под средните европейски нива, а частният сектор инвестира по-малко в иновации в сравнение с конкурентите си от Централна Европа.

Именно затова НИФ се стреми да играе ролята на „финансов мост“ между ранното развитие на технологиите и последващото привличане на рисков капитал или международно финансиране.

Големият проблем: липсващата връзка между наука и бизнес

Една от най-често повтаряните критики към българската иновационна система през последните години е слабата връзка между научните организации и бизнеса.

Създаването на партньорство между науката и бизнеса в България се трансформира чрез дигитализация на процедурите, споделяне на изследователска инфраструктура и фокус върху пазарната реализация. Министерството на иновациите и растежа и Националният иновационен фонд (НИФ) въвеждат конкретни механизми за улесняване на тази връзка.

Новата стратегия поставя специален акцент върху създаването на консорциуми между университети, научни институти, Българската академия на науките и индустрията.

Предвижда се споделен достъп до изследователска инфраструктура:

Нови правила за Центровете за върхови постижения: Разработват се ясни регламенти, чрез които бизнесът и индустриалните клъстери получават директен достъп до съвременната апаратура и лаборатории на научните центрове.

Централен хъб за технологичен трансфер: Базиран в София Тех Парк, този хъб координира изнесени центрове в университетите из страната. Той служи като посредник за комерсиализация на научните открития.

Друг фокус са финансовите инструменти за съвместни проекти:

Конкурсни сесии на НИФ: Фирмите могат да кандидатстват в консорциуми с научноизследователски организации (БАН, университети) за съфинансиране на научноизследователски проекти. Новият акцент е върху фазите TRL 4–6 и TRL 7–9 (от прототип до тестване на пазара).

Малки иновационни грантове (ваучери): Предоставят бърз и фиксиран финансов ресурс на бизнеса за закупуване на научно-интензивни услуги. Тези услуги включват разработване на прототипи или решаване на конкретни технологични проблеми от учени.

От голямо значение за развитието на сектора е интеграция в международни програми:

Програми като Евростарс-3: Насърчават се смесени консорциуми (МСП, големи компании и научни организации) за международни проекти за научноизследователска и развойна дейност. Българските участници получават безвъзмездно финансиране през Министерството на иновациите и растежа / НИФ. Целта е научните разработки да достигат по-бързо до предприятията, а бизнесът да получава по-лесен достъп до експертен капацитет и модерно оборудване.

България търси място в европейските иновационни вериги

Особено важен е международният елемент в концепцията.

НИФ планира по-активно участие на българските компании в програми като Eurostars, Eureka, Европейския съвет по иновации (EIC), НАТО-вската програма DIANA и инициативите на Европейската космическа агенция (ESA).

Това е опит да се преодолее един от структурните проблеми на българските иноватори – ограничената интеграция в международните технологични мрежи.

Според анализи на Европейската инвестиционна банка именно участието в трансгранични научни и индустриални консорциуми е сред най-силните фактори за ускоряване на технологичното развитие и достъпа до глобални пазари.

Дигитализация на процедурите и по-малко бюрокрация

Друг акцент е опростяването на административните процедури чрез изцяло дигитално кандидатстване през системата ИСУН.

Бизнесът от години настоява за по-бързи и предвидими механизми за финансиране, като многократно е критикувал забавянията и административната тежест при достъпа до публични средства за иновации. Новият подход цели съкращаване на сроковете и по-голяма прозрачност при оценката на проектите.

Може ли България да навакса изоставането

Новата стратегия на НИФ идва в ключов момент за българската икономика.

Европа инвестира все по-агресивно в изкуствен интелект, микроелектроника, чисти технологии и отбранителни иновации. В същото време конкуренцията от САЩ и Китай се засилва, а достъпът до технологии и таланти се превръща в решаващ фактор за икономическия растеж.

За България предизвикателството е двойно. Страната трябва едновременно да увеличи инвестициите в научноизследователска дейност и да подобри способността си да превръща научните разработки в продукти с висока добавена стойност.

Новата концепция на НИФ показва, че фокусът постепенно се измества от финансирането на идеи към финансирането на резултати. Доколко този подход ще успее да превърне повече български разработки в конкурентни продукти на европейския и световния пазар, ще зависи не само от размера на публичната подкрепа, но и от способността на науката, бизнеса и държавата да работят като част от една обща иновационна екосистема.

✓ България се отваря за нова вълна вятърни инвестиции, но сблъсъкът между зеления преход и природозащитниците тепърва започва

Планът за 25 приоритетни зони за вятърна енергия обещава по-бързи разрешителни и над 2 GW нови мощности. Бизнесът настоява за повече терени, природозащитниците предупреждават за рискове за биоразнообразието, а местните общности искат гаранции за реални ползи.

България е на прага на едно от най-мащабните реструктурирания на енергийния си сектор от десетилетия насам. След години на забавени инвестиции във вятърна енергия и продължителни процедури по разрешаване на проекти, Министерството на околната среда и водите постави на обществено обсъждане Доклада за екологична оценка на Плана за определяне на приоритетни зони за развитие на вятърни електроцентрали.

Документът е ключов елемент от изпълнението на европейската Директива RED III и от усилията на България да ускори изграждането на възобновяеми енергийни мощности, като същевременно намали административните бариери и екологичните конфликти. Целта му е да се определят територии, в които производството на електрическа енергия от вятърна енергия не се очаква да има значително въздействие върху околната среда, като същевременно се създадат условия за ускорено развитие на възобновяемите енергийни източници. При разработването на Плана са отчетени както техническите възможности за развитие на вятърната енергия, така и необходимостта от опазване на околната среда и биологичното разнообразие.

Зад привидно техническия документ обаче стои далеч по-голям дебат – как България да навакса изоставането си във вятърната енергия, без да повтори грешките, които в миналото доведоха до остри конфликти между инвеститори, местни общности и природозащитници.

Европа ускорява вятърната енергия, България тепърва наваксва

Дискусията се развива в момент, когато Европейският съюз ускорява изграждането на възобновяеми мощности като част от стратегията REPowerEU за намаляване на зависимостта от вносни изкопаеми горива.

По данни на Евростат през 2025 г. 47,3% от произведената електроенергия в ЕС вече идва от възобновяеми източници, като вятърната енергия заедно със слънчевата формират гръбнака на европейския енергиен преход.

Според анализи на WindEurope и Европейската комисия именно бавните разрешителни режими остават най-сериозната пречка пред новите инвестиции. В някои държави проектите чакат между пет и осем години за окончателно одобрение.

Точно затова Брюксел насърчава държавите членки да създадат т.нар. „зони за ускорено развитие на ВЕИ“, в които предварително са оценени екологичните рискове и административните процедури могат да бъдат значително съкратени.

25 зони и над 2000 MW потенциал

Българският план определя 25 сухоземни приоритетни зони в 19 области на страната с общ потенциал за присъединяване на нови мощности от 2078 MW. Те са подбрани чрез пространствен анализ, който комбинира два основни критерия – наличие на достатъчен ветрови ресурс (средна скорост на вятъра над 5.5 м/с) и възможност за свързване към електропреносната мрежа - близост до инфраструктура на Електроенергийния системен оператор (ЕСО).

Проектът обхваща сухоземни терени с обща площ над 11 000 кв. км, като по-голямата част от тях са съсредоточени в Северозападна и Централна Северна България. Областите, в които попадат части от тези 25 зони, включват:

Северозападна България: Видин, Монтана, Враца.

Централна Северна и Североизточна България: Плевен, Велико Търново, Ловеч, Габрово, Русе, Търговище, Разград.

Южна и Югозападна България: Стара Загора, Сливен, София-област, София (столична), Перник, Кюстендил.

Сред регионите с най-голям потенциал са Видин, Монтана, Враца, Плевен, Русе, Разград, Търговище, Велико Търново, Ловеч, Стара Загора, Перник, Кюстендил и София-област.

От плана предварително са изключени защитените територии, зоните по Натура 2000, горските масиви, миграционните коридори на птиците, водните обекти и други екологично чувствителни терени.

Според МОСВ именно това предварително филтриране позволява зоните да бъдат определени като райони с нисък екологичен риск.

Оценката на МОСВ е, че зоните ще позволят по-бързо административно обслужване на ВЕИ инвеститори. Планът е ключов за изпълнение на националните цели за зелена енергия, е позицията на екоминистерството.

За да се намали екологичният конфликт, при определянето на конкретните полигони задължително са изключени всички защитени територии и защитени зони от мрежата Натура 2000, картографираните миграционни коридори ("магистрали") на птиците и прилепите, вътрешните водни обекти, държавните горски територии и трайно затревените площи.

Поради тези сериозни екологични ограничения, реалните приоритетни зони представляват предимно урбанизирани територии, нарушени терени, индустриални зони или специфични земеделски земи извън екологично чувствителните зони. Общият капацитет за присъединяване на нови мощности в тези 25 зони възлиза на 2078 MW

Големият стимул: разрешителни за една година вместо за пет

Най-голямото предимство за инвеститорите не е самото определяне на зоните, а обещанието за ускорени административни процедури.

В момента изграждането на вятърен парк в България може да отнеме между три и пет години само за преминаване през различните разрешителни режими.

Новият план предвижда проектите в приоритетните зони да преминават през съкратени процедури, като целият процес трябва да приключва в рамките на максимум 12 месеца.

Освен това проектите ще получават приоритет при присъединяване към мрежата, което е особено важно на фона на все по-ограничения свободен капацитет в електропреносната система.

Разминаване в позициите на бизнеса и екологите

Общественото обсъждане на Доклада за екологична оценка на Плана за приоритетните зони за вятърна енергия, организирано от МОСВ, обаче разкри сериозни разминавания в позициите и силни критики както от страна на бизнеса, така и от екологичните организации.

Екологите: защитените територии не са единственият проблем

Именно тук започва и основният конфликт. Природозащитни организации, сред които Българското дружество за защита на птиците и платформите тип „Зелени закони“, изразиха скептицизъм относно

качеството на предварителната оценка и предупреждават, че изключването на зоните по Natura 2000 не гарантира автоматично липса на риск за биоразнообразието.

Критиците посочват, че от предвидените над 11 000 кв. км площ, едва минимален процент (около 0.01%) представляват реално нарушени индустриални терени. Това противоречи на идеята вятърните паркове да се насочват основно към вече увредени от човека зони, за да се намали общественото напрежение. Организацията се опасяват, че въпреки формалното изключване на защитените зони, ГИС картографирането не отчита детайлно всички локални пътища за миграция на птици и прилепи, както и специфични местни екосистеми.

Бизнесът: планът е твърде рестриктивен

Инвеститорите във вятърна енергия също не са напълно удовлетворени. Някои инвеститори описват плана като твърде рестриктивен.

По време на общественото обсъждане представители на Българската ветроенергийна асоциация и на работодателски организации предупредиха, че редица райони с най-добър ветрови потенциал остават извън обхвата на плана заради прекомерни ограничения. Според тях изключването на цели категории земеделски земи и пасища напълно блокира проекти в райони с най-сериозен ветрови потенциал.

Според представителите на бизнеса съществува риск определените 2078 MW капацитет да останат до голяма степен теоретични, ако Електроенергийният системен оператор не реализира навреме необходимите инвестиции в мрежата.

Това е проблем, който се наблюдава в цяла Европа. Анализи на Европейската инвестиционна банка и Международната агенция по енергетика показват, че електропреносните мрежи постепенно се превръщат в по-голямо ограничение пред зеления преход дори от самото производство на електроенергия.

Местните общности остават решаващият фактор

Освен екологичните и техническите аргументи, планът среща и съпротива от местни власти и граждански организации.

Представители на общини като Вълчи дол, Своге, Симитли, Брезник и Априлци поставят въпроси за въздействието върху туризма, земеделието и качеството на живот.

Подобни конфликти вече блокираха редица проекти в Европа – от Германия до Испания и Франция.

Именно затова Европейската комисия все по-активно насърчава моделите на енергийни общности, при които местните жители участват пряко в проектите или получават конкретни икономически ползи.

(Не)възможният компромис

Възможно е компромисно решение и то вече се очертава в рамките на експертния и политически дебат в България и ЕС. Постигането на баланс между бизнеса (който иска бързи инвестиции) и екологите (който искат строга защита) лежи на няколко конкретни технически, регулаторни и икономически бази.

Диференциран подход за ОВОС (Регулаторна база). Вместо пълно отпадане на екологичния контрол (fast-track без проверка), компромисът се крие в прилагането на „скрининг“ процедура. Инвеститорите в приоритетните зони не преминават през пълна и тежка процедура по ОВОС (която отнема години), но са длъжни да представят кратък екологичен план за конкретния проект. Регионалните екоинспекции (РИОСВ) правят бърза проверка (в рамките на 30–45 дни). Ако проектът не засяга специфичен локален микрокоридор или местообитание, той се одобрява веднага. Ако се открие риск, се предписват мерки, вместо проектът да се отхвърля изцяло.

Технологични компромиси (Техническа база). Съвременните технологии позволяват на вятърните паркове да работят без да застрашават биоразнообразието. Бизнесът може да приеме тези условия срещу по-бързо административно одобрение:

Автоматични системи за спиране (Shut-down системи): Монтиране на радарни и термални камери с изкуствен интелект. Когато към турбината се приближи едра птица (напр. щъркел или орел) или ято, турбината автоматично спира да се върти и се рестартира след преминаването им.

Ултразвукови отблъсквачи за прилепи: Използване на технологии, които държат прилепите далеч от витлата през нощта.

Сезонни ограничения: Спиране на турбините в определени часове или дни по време на пиковите есенни и пролетни миграции.

Подобни технологии вече работят в района на Калиакра, където функционират едни от най-големите вятърни паркове в България. Чрез радари, термални камери и постоянен орнитологичен мониторинг турбините могат автоматично да спират при приближаване на защитени видове.

Такива системи се използват все по-масово и в Германия, Дания и Нидерландия и се разглеждат като възможен компромис между производството на чиста енергия и опазването на природата. Преразглеждане на дефиницията за „нарушени терени“ (Пространствена база)

За да се излезе от спора, че „нарушените терени са твърде малко“, държавата може да разшири дефиницията в Плана.

Включване на нови зони: Към приоритетните зони могат да се добавят рекултивирани мини (например зони в комплекс „Марица-изток“), бивши военни летища, депа, хвостохранилища и индустриални зони, които първоначално са били пропуснати в ГИС модела.

Агрофотоволтаици и споделено земеделие: Разрешаване на вятърни турбини в по-нискокачествени земеделски земи, но при строго ограничение за застрояване на околната инфраструктура, така че земята да продължи да се обработва.

Финансови компенсации и ползи за местните общности (Икономическа база)

Голяма част от съпротивата идва от местните власти и гражданите. Компромисът тук се постига чрез „енергийни общности“ и директни икономически стимули:

По-евтин ток за местните: Част от произведената енергия от вятърния парк да се предоставя на преференциални (много ниски) цени за бита и бизнеса в съответната община.

Директни инвестиции в инфраструктура: Законово обвързване на инвеститора да внася процент от приходите си в специален фонд за развитие на общината (за ремонт на пътища, училища, паркове).

Спестяване на въглеродни квоти за местната индустрия: Индустриалните предприятия в района да могат да купуват „зелена“ енергия директно, подобрявайки своята конкурентоспособност.

Този комбиниран подход – ускорена, но контролирана процедура + модерни технологии за защита + реални икономически ползи за хората на място – е единственият работещ модел, прилаган успешно в страни като Германия и Дания.

България между въглищното наследство и зеления преход

Дебатът около новите приоритетни зони всъщност е част от много по-голям въпрос – как България ще трансформира енергетиката си през следващото десетилетие.

Страната остава сред най-зависимите от въглища икономики в ЕС, докато делът на вятърната енергия е значително под средноевропейските нива.

Според анализатори именно развитието на вятърните мощности, заедно със соларната енергия, батериите за съхранение и модернизацията на мрежата, ще определят способността на България да изпълни европейските си климатични цели и да запази конкурентоспособността на индустрията.

Затова и спорът около новия план далеч не е само екологичен. Той е тест дали България може да намери баланс между ускоряването на инвестициите, защитата на природата и интересите на местните общности.

Ако този баланс бъде постигнат, страната може да привлече милиарди левове нови инвестиции през следващите години. Ако не – рискува да остане сред последните държави в Европа по развитие на вятърната енергия именно в момент, когато континентът ускорява зеления преход.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Китай увеличава вноса на LNG през май в подготовка за летния пик

- Китай е внесъл 4,9 млн. тона втечен природен газ през май, което е малко повече спрямо година по-рано
- Намалените доставки от Катар са компенсирани от по-голям внос от Канада, Малайзия, Оман и Русия

- Засиленото търсене от Китай може да увеличи конкуренцията с Европа за свободни LNG товари преди зимния сезон

Вносът на втечен природен газ в Китай се възстанови през май, след като страната увеличи покупките преди очаквания ръст на потреблението през лятото. Това бележи обрат след продължилото месеци понижение, предизвикано от смущения в доставките от Близкия изток.

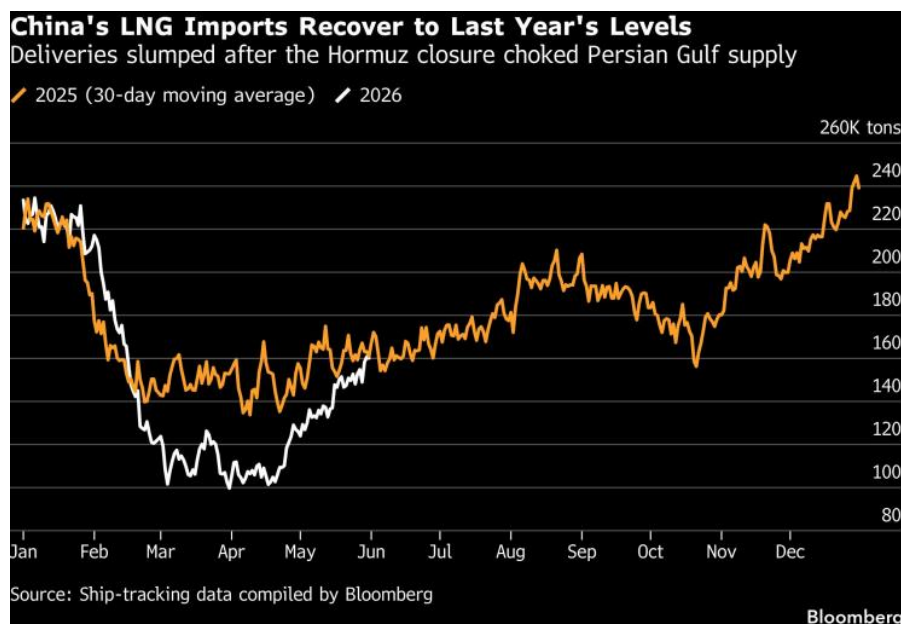
Доставките на втечен природен газ в Китай достигнаха 4,9 млн. тона през май, което е малко над равнището от същия месец на миналата година, показват данни за проследяване на корабите, събрани от Bloomberg.

Това е рязък обрат спрямо спада на годишна база, наблюдаван през предходните месеци. През април вносът спадна до най-ниското си ниво от осем години, след като поскъпването на горивото, предизвикано от почти пълното затваряне на Ормузкия проток, отслаби търсенето.

Военият конфликт с Иран пренасочи източниците на доставки

Войната с Иран сериозно ограничи доставките от Персийския залив, който обичайно осигурява около една трета от китайския внос.

Спадът в доставките от Катар е бил компенсирал от по-големи количества от износители като Канада, Малайзия, Оман и Русия, сочат данните за движението на плавателните съдове, анализирани от Bloomberg.

Вносът на втечен природен газ в Китай се възстановява до нивата от миналата година

Компаниите увеличават покупките си

Намаляващите запаси от газ и перспективата за по-горещо лято тази година също са накарали компаниите да увеличат покупките на спот пазара, посочват търговци. Държавната Сноос Ltd.

Миналия месец е закупила няколко партии за доставка през юни, а Zhejiang Energy International Ltd., която е сред по-малките участници на пазара, е закупила един товар за доставка през юли.

Увеличеният апетит на Китай към LNG може да ограничи наличните количества на световния пазар в момент, когато конкуренцията между Европа и Азия за свободни товари се засилва преди зимното попълване на запасите.

Засега Европа изостава, като 30-дневната ѝ средна стойност за доставките е с 13% по-ниска спрямо година по-рано, според данните за проследяване на кораби.

По-високите вътрешни цени отново правят вноса по-привлекателен

През последната година китайският внос оставаше слаб, тъй като купувачите избягваха скъпия втечен природен газ и разчитаха на по-евтин газ по тръбопроводи, както и на алтернативни източници като въглища и възобновяема енергия.

Въпреки това ръстът на вътрешните цени през последните месеци насърчава вносителите отново да увеличават покупките на свръхохладеното гориво.

✓ ЕС обмисля да позволи на държавите дефицит от 0,3% от БВП за енергийни разходи

- Европейският съюз обмисля планове за предоставяне на допълнителна фискална гъвкавост на държавите членки, за да се справят с въздействието на високите цени на енергията, дължащи се на войната в Иран.
- Обсъжданото предложение би позволило на правителствата да изразходват около 0,3% от БВП за разходи, свързани с енергията, извън фискалната рамка на ЕС, функционирайки като т.нар. клауза за дерогация.
- Европейската комисия прогнозира, че БВП в еврозоната ще нарасне с 0,9% тази година, което е значително под 1,4%-ното увеличение миналата година, поради скока на цените на енергията от войната в Близкия изток.

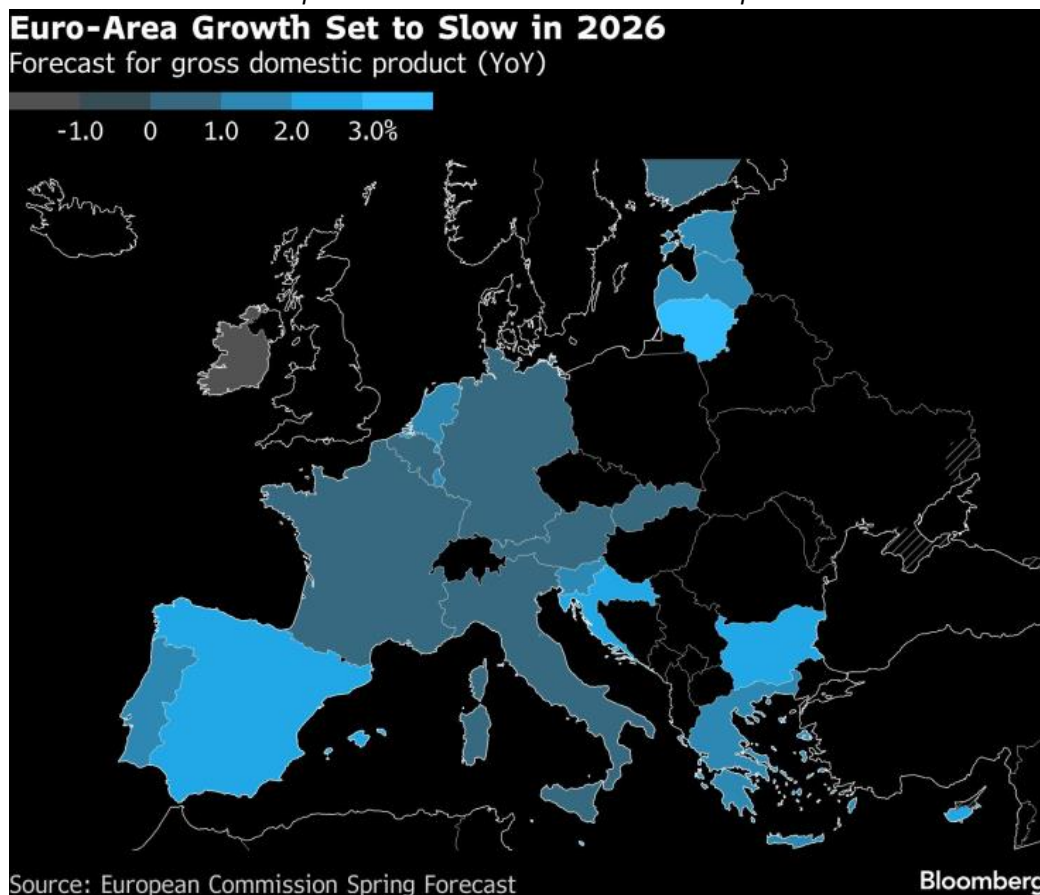
Европейският съюз обмисля планове за предоставяне на допълнителна фискална гъвкавост на държавите членки, за да се справят с въздействието на високите цени на енергията поради войната в Иран, предава агенция Bloomberg.

Предложението

Предложението, обсъждано от Европейската комисия, изпълнителната власт на ЕС, би позволило на правителствата да изразходват около 0,3% от БВП за разходи, свързани с енергия, извън фискалната рамка на ЕС (за дефицити до 3% - бел. ред.), според хора, запознати с дискусиите.

Мярката ще функционира като т. нар. клауза за дерогация, подобна на изключението за отбрана (в рамките на 1,5% от БВП - бел. ред.), което държавите членки получиха преди това, казаха източниците, пожелали анонимност. Подробностите за предложението подлежат на промяна преди обявяването им от комисията. Говорител на комисията отказа коментар.

Растежът в еврозоната се очаква да се забави през тази година:

Очаква се растежът в еврозоната да се забави значително, като същевременно се наблюдава най-високата инфлация от 2023 г. насам в резултат на скока на цените на енергията от войната в Близкия изток.

Комисията прогнозира, че БВП ще нарасне с 0,9% тази година, което е значително под 1,4%-ното увеличение миналата година и с 0,3 процентни пункта по-ниско от очакваното през ноември. За 2027 г. тя ревизира перспективата си надолу до 1,2%.

Италия

Ситуацията е особено остра в Италия. Страната, която отдавна се бори с високи нива на задлъжнялост, е сред най-силните гласове, призоваващи за по-голяма фискална гъвкавост от Брюксел през последните месеци, докато се бори с инфлационния натиск. Въпреки по-силния растеж през първото тримесечие, бюджетният дефицит на Италия е над лимита на ЕС и властите намалиха прогнозата си за растеж, след като кризата в Близкия изток доведе до повишаване на цените на горивата.

Италианската икономика нарасна само с 0,5% миналата година, подкрепена от частното потребление и инвестициите, свързани с фонда за възстановяване на ЕС. Този благодатен ръст се очаква да приключи тази година, което, в комбинация с войната в Иран и енергийната криза, ще попречи на икономиката да набере скорост. БВП нарасна с 0,3% през първото тримесечие спрямо предходния период.

Италианският премиер Джорджа Мелони отговори на войната с временни решения, включително намаление на данъка върху горивата, което периодично се удължава с проточването на конфликта. Страната е силно зависима от чуждестранния внос на горива и газ, а икономиката ѝ е изложена на по-големи енергийни скокове от подобните ѝ.

Мелони поиска от комисията миналия месец да предостави по-голяма свобода на действие в рамките на бюджетните правила на блока, за да компенсира нарастващите разходи. В писмо, изпратено до председателката Урсула фон дер Лайен, Мелони иска да включи инвестиции и извънредни мерки за справяне с енергийната криза в така наречената национална предпазна клауза.

„Конфликтът в Близкия изток предизвика голям енергиен шок, който допълнително постави на изпитание Европа, докато тя навигира в една вече нестабилна геополитическа и търговска среда“, заяви миналия месец еврокомисарят по икономиката Валдис Домбровскис.

[Капитал](#)

✓ Дефицитът в бюджета вече е 2% от БВП към май

Дефицитът в бюджета за тази година продължава да расте и към май вече достига 2.5 млрд. евро, или 2% от очаквания БВП, показват предварителните данни на Министерството на финансите. Това е най-високата стойност за периода, отчетена за последните 20 години. Само през май минусът се е увеличил с около 750 млн. евро, а в следващите месеци ще има и по-високи разходи заради приключване на проектите по плана за възстановяване, както и по-големи плащания за пенсии, които ще се индексират със 7.8% от 1 юли.

Натрупаният досега минус по консолидирания бюджет от 2% още през първите пет месеца, при допустими 3% от БВП общо за годината, се случва в условията на удължителен бюджет, който стъпва на разчетите за миналата година. В същото време обаче държавата е длъжна да изплаща и по-високите разходи за пенсии, заплати и други.

Европейската комисия предупреди в своята пролетна прогноза, че ако правителството не предприеме мерки за ограничаване на разходите, дефицитът в държавните финанси на България може да надхвърли 4% на начислена база както през тази, така и следващата година. А премиерът Румен Радев обяви, че очаква България да влезе в процедура по прекомерен дефицит.

Финансовият министър Гълъб Донев вече поиска от ведомствата да предложат съкращения и обяви още няколко идеи за стабилизиране на финансите на държавата. Те трябва да залегнат в проекта на редовен бюджет 2026, който се чака да бъде представен в близките седмици и се очаква да бъде приет до началото на август.

Разходите растат с двойно по-бърз темп

Приходите в бюджета растат спрямо миналата година, като към май данъчните постъпления са с ръст 11.1%, или 1.4 млрд. евро. "Неданъчните приходи са по-ниски с 0.6 млрд. евро спрямо първите пет месеца на 2025 г. главно поради промяна на срока на вноската от превишение на приходите над разходите на БНБ от 30 април на 30 юни, както и от по-ниските приходи от дивидент от държавни

предприятия през 2026 г. поради внесен междинен дивидент през 2025 г.", се посочва в съобщението на Министерството на финансите.

В същия ден БНБ обяви, че е превела 281 млн. евро към бюджета, които са вноската от превишение на приходите над разходите на централната банка. Така че този приход ще се отрази на отчета през юни. Общо постъпленията към май са 17.3 млрд. евро, или със 7.6% над тези от същия период на 2025 г. Разходите обаче растат с почти двойно по-бърз темп - 14.4% до 19.9 млрд. евро към май. От Министерството на финансите обясняват, че нарастване на разходите има основно при социалните и здравноосигурителните плащания, включително разходите за пенсии, както и при разходите за персонал, капиталовите плащания и други. "Причините за наблюдавания ръст на разходите основно са: базов ефект в разходите за пенсии след тяхната индексация от 1 юли 2025 г. с 8.6 на сто, увеличението на минималната работна заплата от януари 2026 г., както и допълнителното увеличение на възнагражденията с размера на натрупаната инфлация за 2025 г., считано от януари 2026 г., значителен ръст на капиталовите разходи, който се дължи на изпълнението на инвестициите и проектите по Общинската инвестиционна програма и Националния план за възстановяване и устойчивост, и други", се посочва в съобщението на ведомството.

Ще е нужен нов дълг, но искането ще се внесе от правителството

Искането за нов по-висок лимит на дъга от 3.8 млрд. евро, което във вторник трябваше да се гласува на второ четене от временната парламентарна бюджетна комисия с промени в т.нар удължителен бюджет, се отлага. Причината е, че подобна законова промяна трябва да бъде внесена от Министерския съвет, а не от депутати в парламента. След критики от страна на опозицията и след заплахата от "Продължаваме промяната", че ще сезира Конституционния съд, ако бъде прието, председателят Константин Проданов обяви, че тази част от законите текстове ще бъде оттеглена и възможно най-бързо ще бъде придвижена от МС към парламента.

В понеделник стана ясно, че управляващите от "Прогресивна България" ще опитат да наберат 3.8 млрд. евро дълг преди приемането на бюджет 2026, т.е. през юни. Целта е да се финансират проектите по Плана за възстановяване и устойчивост, които трябва да бъдат завършени през август. Другата цел е да се финансира растящият дефицит. От думите на Проданов стана ясно, че фискалният резерв започва да изтънява и да достига нива, под които е хубаво да не пада. "Той е опоскан", допълни той.

Отпадат ковид добавките за новите пенсии, партийната субсидия става 3 евро

Партийната субсидия да бъде намалена от 4.09 евро на глас на 3 евро със задна дата - от 30 април 2026 г. Това приеха депутатите от мнозинството при второ четене в бюджетна комисия на поредните промени в закона за т.нар. удължителен бюджет. Това ще спести около 2.2 млн. евро за годината, става ясно от мотивите към проекта.

Премахват се и ковид добавките към пенсиите, които бяха гласувани в предизборна обстановка преди няколко години. Първоначалната им идея беше да са вид временна помощ за пенсионерите, но впоследствие бяха вкарани в пенсиите. Сега предложението от 1 юли новите пенсионери вече няма да ги получават. За настоящите те остават в размер от 30.7 евро месечно, но вече няма да се индексират като останалата част от пенсията. Промените предстои да бъдат разгледани и в зала.

[Cross.bg](https://cross.bg)

▼ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, „Денят започва“

- Тема: Социални мерки, дефицит и таван на дълга. Как се налага финансова дисциплина?
Гост: депутатът от Прогресивна България Стефан Белчев
- Тема: Ще сработят ли мерките?
Коментар на бившия социален министър Христина Христова и Адриан Николов от Института за пазарна икономика
- Тема: На живо от Варна: как продължава сагата с „незаконния град“ в местността Баба Алино?
- Тема: Опасно слаби или колко рискуваме с инжекции за отслабване поръчани от социалните мрежи.

Коментар на декана на Фармацевтичния факултет проф. Георги Момаков.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: За държавната субсидия за партиите
- Тема: Защо Прогресивна България отложи тегленето на нов заем
- Тема: За некачествено саниране с държавни пари

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.